

**शासकीय / निमशासकीय कार्यालयामधून
पाठविण्यात येणाऱ्या पार्सल व टपाल वितरणाबाबत.**

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन परिपत्रक क्रमांक: शाकानि-१००७/१२९०/प्र.क्र.१६/०८/१८ (र.व.का.),
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक :- १० एप्रिल, २००८.

बाबत:- शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण- १००४/५७०/प्र.क्र.१४/१८(र.व.का.),
दिनांक ८ ऑक्टोबर, २००४.

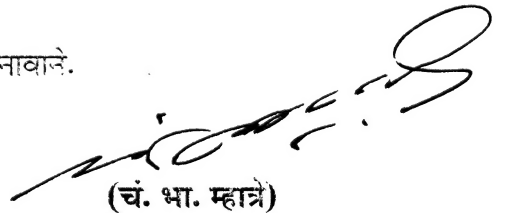
परिपत्रक

भारतीय पोस्ट ऑफीस अधिनियम १८९८ च्या कलम ४ अन्वये पत्रे (लेटर्स) वितरणाचे विशेष अधिकार केवळ पोस्ट खात्याला आहेत असे भारतीय पोस्ट खात्याने शासनाच्या निदर्शनास आणून दिले. त्यास अनुसरून शासनाने दिनांक ८ ऑक्टोबर, २००४ च्या परिपत्रकाद्वारे असे स्पष्ट केले की, शासकीय कार्यालयाकडून टपाल खात्यामार्फत, टपाल/स्पीड पोस्ट न पाठवता ते खाजगी टपाल वितरण संस्थामार्फत पाठविले जाते, ही बाब भारतीय टपाल अधिनियमातील तरतुदीचा भंग करणारी आहे. याशिवाय टपाल वितरण करणे हा टपाल खात्याचा विशेष हक्क आहे. त्यामुळे शासकीय कार्यालयांनी, शासकीय कार्यालये/ व्यक्ती / संस्था इत्यादींना पाठवावयाची पत्रे भारतीय टपाल सेवेमार्फतच पाठवावीत, खाजगी टपाल वितरण करणाऱ्या संस्थेमार्फत (कुरिअर) टपाल वितरण करण्यात येऊ नये, असे उपरोक्त परिपत्रकात सूचित केले आहे.

२. याबाबत गृह (परिवहन) विभाग यांचेमार्फत महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने, त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या पार्सल वाहतूक करणाऱ्या संस्थेमार्फत पार्सल वाहून नेण्यासाठी राज्य शासनाची परवानगी मागितली आहे. त्यास अनुसरून या परिपत्रकाद्वारे असे कळविण्यात येते की, भारतीय पोस्ट ऑफीस अधिनियमातील कलम ४ अन्वये पत्रांचे (लेटर्स) वाटप करण्याचे अधिकार केवळ पोस्ट खात्याचे आहेत. तथापि जे पार्सल पोस्टाद्वारे पाठविता येणे शक्य नाही किंबहुना पोस्टाद्वारे ज्या पार्सल सेवा उपलब्ध नाहीत व ज्याअर्थी पार्सल (पत्र नाही) वाहून नेण्याबाबत कायद्यात प्रतिबंध नाही त्याअर्थी महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाने प्राधिकृत केलेल्या संस्थेमार्फत पार्सल पाठविण्यास राज्य शासनाची हरकत नाही.

३. सदरहू शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २००८०४१०१९३७५८००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(चं. भा. म्हात्रे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

१. सर्व मंत्रालयीन विभाग

मंत्रालयीन विभागांना विनंती करण्यात येते की, हे परिपत्रक त्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील विभाग/ कार्यालय पमुख यांच्या निदर्शनास आणावे.

२. सामान्य प्रशासन विभागातील सर्व कार्यासने.

३. महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ.

४. निवड नस्ती.